

WOJEWODA ŁÓDZKI

RPS-I.431.3.2024

Łódź, 17 maja 2024 r.

Pan

Tomasz Pawlik

Wójt Gminy Łubnice

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 pkt 1 oraz art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej¹ w związku z art. 20 ust. 1 ustawy z 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych² oraz art. 31 ust. 1 ustawy z 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów³, w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Łubnicach⁴, adres: ul. Gen. Sikorskiego 102, 98-432 Łubnice, przeprowadzono kontrolę w zakresie realizacji zadań zleconych z zakresu administracji rządowej wynikających z ww. ustaw. Ocenie podlegał stopień wywiązywania się przez Wójta Gminy Łubnice z wykonywania ww. zadań zleconych z zakresu administracji rządowej, a w szczególności: terminowość i prawidłowość przyznawania świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz prowadzenia postępowań wobec dłużników alimentacyjnych w okresie od 01.01.2023 roku do 31.12.2023 roku.

Czynności kontrolne w trybie zwykłym przeprowadzono w dniach 7, 8 marca 2024 roku przez 2-osobowy zespół kontrolerów, będących pracownikami Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi, w składzie:

1. Sławomir Chmielewski – inspektor wojewódzki w Oddziale do Spraw Rodziny w Wydziale Rodziny i Polityki Społecznej (osoba pełniąca funkcję kierownika zespołu kontrolerów) na podstawie upoważnienia Nr 17/2024 r.
2. Monika Szewczyk – inspektor wojewódzki w ww. Oddziale na podstawie upoważnienia Nr 16/2024 r.

1 (Dz. U. z 2020 r. poz. 224)

2 (Dz. U. z 2023 r. poz. 390 ze zm.), dalej: ustawa o świadczeniach rodzinnych

3 (Dz. U. z 2023 r., poz. 1993), dalej: ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów

4 Dalej: GOPS lub Ośrodek

ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI W ŁODZI

90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104, tel.: (+48) 42 664 10 00, fax: (+48) 42 664 10 40 Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP: /lodzuw/SkrytkaESP
<https://www.gov.pl/web/uw-lodzki>

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Łódzki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie <https://www.gov.pl/web/uw-lodzki> w zakładce ochrona danych osobowych.

Upoważnienia do kontroli zostały wydane przez Dyrektora Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi, działającego z upoważnienia Wojewody Łódzkiego. Kontrolujący dokonali wpisu do książki kontroli GOPS w Łubnicach pod poz. 1/2024 r.

I. Uregulowania prawne i ocena prawidłowości zapisów w dokumentacji, na podstawie której Wójt Gminy Łubnice - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łubnicach, realizuje zadania z zakresu ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

W okresie objętym kontrolą funkcję Wójta Gminy Łubnice pełnił Pan Michał Pazek⁵. Kontrolowana problematyka została unormowana w Statucie Ośrodka, nadanym Uchwałą Nr XXIV/120/2017 Rady Gminy w Łubnicach z dnia 24 marca 2017 roku oraz Regulaminie Organizacyjnym, wprowadzonym Zarządzeniem Nr 3/2009 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łubnicach z dnia 12 października 2009 roku. Ww. dokument określa zadania i kompetencje pracowników zatrudnionych na stanowisku do spraw obsługi świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego.

Kontrolujący ustalili, że Wójt Gminy Łubnice powierzył realizację zadań wynikających z ww. ustaw Kierownikowi GOPS w Łubnicach, któremu wydał upoważnienia do prowadzenia postępowań, a także wydawania decyzji administracyjnych w zakresie: świadczeń rodzinnych⁶, świadczeń z funduszu alimentacyjnego⁷ a także podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych⁸. Pracownik Ośrodka posiadał niezbędne upoważnienia⁹ do prowadzenia postępowań administracyjnych w indywidualnych sprawach, wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego, jak również do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, bez wydawania decyzji administracyjnych. W Ośrodku nie opracowano wewnętrznych procedur w zakresie realizacji zadań wynikających z ustawy z o świadczeniach rodzinnych oraz ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

GOPS w Łubnicach, zgodnie z art 23 ust. 6 ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz art. 15 ust. 8 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, zawarł umowę

5 Źródło: Państwowa Komisja Wyborcza.

6 Zarządzenie Nr 41/2018 Wójta Gminy Łubnice z dnia 20 listopada 2018 r.

7 Zarządzenie Nr 43/2018 Wójta Gminy Łubnice z dnia 20 listopada 2018 r.

8 Zarządzenie Nr 45/2018 Wójta Gminy Łubnice z dnia 20 listopada 2018 r. (Pełnomocnictwo)

9 Zarządzenie Nr 42/2018, 44/2018, 46/2018 Wójta Gminy Łubnice z dnia 20 listopada 2018 r.

licencyjną na 2023 rok na oprogramowanie do obsługi Świadczeń Rodzinnych (SR) oraz Funduszu Alimentacyjnego (FA).

Kontrolowane rozwiązania organizacyjne podmiotu realizującego zadanie w zakresie świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego nie naruszają treści art. 20 ust. 3 ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz art. 12 ust. 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym oraz prowadzenia postępowań wobec dłużników alimentacyjnych.

II. Terminowość i prawidłowość przyznawania świadczeń rodzinnych – zgodnie z przepisami ustawy o świadczeniach rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz prawidłowość prowadzonych działań wobec dłużników alimentacyjnych – zgodnie z przepisami ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku Kodeks postępowania administracyjnego¹⁰

Ośrodek prowadzi papierowy rejestr złożonych wniosków o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz rejestr wniosków o przyznanie świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Kontrolujący zweryfikowali dane zawarte w rejestrach papierowych. W rejestrze złożonych wniosków o przyznanie świadczeń rodzinnych zarejestrowano 112 wniosków (w tym 103 wniosków w formie papierowej oraz 9 w formie elektronicznej). Wszystkie wnioski poddane kontroli były każdorazowo opatrzone pieczęcią i datą wpływu wniosku do Ośrodka. Wnioski zostały prawidłowo i kompletnie wypełnione przez wnioskodawców. Do wniosków były dołączone dokumenty dotyczące dochodów oraz inne dokumenty wymagane, stosowne do wnioskowanych dodatków i świadczeń. Skontrolowane wnioski w sprawach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego każdorazowo były weryfikowane z danymi Centralnej Bazy Beneficjentów (w ramach Emp@tii). Wskazane we wniosku dane osobowe – tj. imię, nazwisko, data urodzenia/zgonu, numery PESEL, stopień pokrewieństwa, były każdorazowo weryfikowane w systemie „Emp@tia” przez osobę prowadzącą postępowanie administracyjne w sprawach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Dane dotyczące przyznania orzeczenia o niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności weryfikowane były w Elektronicznym Krajowym Systemie Monitorowania Orzekania o Niepełnosprawności (EKSMOoN). Organ prawidłowo ustalał prawo do świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego, kwoty dodatków i świadczeń oraz okres ich przysługiwania. Decyzje administracyjne były odbierane przez strony w siedzibie GOPS lub doręczane za

¹⁰ (Dz. U. z 2022 r., poz.2000 ze zm.) dalej: Kodeks

pośrednictwem Poczty Polskiej. Ośrodek terminowo realizował wypłatę przyznanych świadczeń.

Czynności kontrolne przeprowadzono w oparciu o nielosowy dobór próby, czyli sposób oparty na intuicji i wiedzy badacza oraz kryteriach zdroworozsądkowych. W toku kontroli ustalono, że złożone wnioski zawierały informacje wymienione w § 2 rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych¹¹.

Skontrolowano 25 spraw z zakresu świadczeń rodzinnych, w tym: 10 spraw zawierających decyzje przyznające prawo do świadczeń rodzinnych wraz z dodatkami¹², 2 sprawy zawierające decyzje przyznające prawo do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka, 2 sprawy zawierające decyzje przyznające prawo do świadczenia rodzicielskiego, 1 sprawę zawierającą decyzję przyznającą prawo do świadczenia pielęgnacyjnego, 2 sprawy zawierające decyzje przyznające prawo do zasiłku pielęgnacyjnego, 5 spraw zawierających decyzje odmawiające przyznania prawa do wnioskowanych świadczeń, 1 sprawę przekazaną przez Samorządowe Kolegium Odwoławcze¹³ do ponownego rozpatrzenia przez organ I instancji oraz 2 decyzje zmienione przez SKO w wyniku odwołania.

Kontroli poddano sprawy o numerach decyzji:

GOPS 440.12.ZR.2023-24

GOPS 440.51.ZR.2023-24

GOPS 440.30.ZR.2023-24

GOPS 440.24.ZR.2023-24

GOPS 440.32.ZR.2023-24

GOPS 440.83.ZR.2022-23

GOPS 443.15.B.2023

GOPS 443.16.B.2023

GOPS 440.20.ZR.2023-24

GOPS 446.4.SR.2023

GOPS 446.5.SR.2023

11 (Dz. U. z 2023 r. poz. 390 ze zm.)

12 z tytułu urodzenia dziecka, opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego, samotnego wychowywania dziecka, wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej, kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego, rozpoczęcia roku szkolnego, podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania

13 Dalej: SKO

GOPS 442.8.1.SP.2022
GOPS 442.9.1.SP.2023
GOPS 441.15.ZP.2023
GOPS 441.17.ZP.2023
GOPS 440.2ZR.2023-24
GOPS 440.52.ZR.2023-24
GOPS 440 36.1.ZR.2023-24
GOPS 440.43.1.ZR.2023-24
GOPS. 440.17.1.ZR.2023-24
GOPS 442.3.1.SP.2023
GOPS 442.7.1.SP.2023
GOPS 440.15.ZR.2023-24
GOPS 440.79.ZR.2022-23
GOPS 49.ZR.2023-24

We wszystkich skontrolowanych decyzjach przyznających i odmawiających prawa do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami wskazano art. 8 ustawy o świadczeniach rodzinnych, natomiast nie powołano artykułów, na podstawie których przyznano lub odmówiono prawa do wnioskowanych przez strony dodatków do zasiłku rodzinnego, co należy **uznać za uchybienie**. W sprawach o numerach: GOPS 441.15.ZP.2023, GOPS 442.9.1.SP.2022, GOPS 440.17.1.ZR.2023-24, GOPS 440.52.ZR.2023-24 brakowało informacji na temat daty odbioru decyzji administracyjnej przez osobę będącą stroną w postępowaniu, co jest niezgodne z art. 46 § 1 kodeksu postępowania administracyjnego, dlatego należy **uznać to za nieprawidłowość**.

W pisemnych wyjaśnieniach z 15 marca 2024 roku, Kierownik Ośrodka wskazał, że „brak dat na potwierdzeniu odbioru decyzji był wielokrotnie zgłaszany pracownikowi obsługującemu oddział Poczty Polskiej w Łubnicach oraz obsługującym listonoszom, lecz nie przyniosło to żadnego efektu. W przypadku odwołania od decyzji, której potwierdzenia odbioru nie posiada daty odbioru, pracownik korzystając ze strony internetowej Poczty Polskiej i śledzenia przesyłek po numerze przesyłki wyszukuje historię dostarczenia listu (gdzie widnieje data odbioru) i podłącza to pod odwołanie.” Kontrolujący ustalili, że Kierownik Ośrodka nie zgłosił tej sprawy na piśmie Naczelnikowi Placówki Pocztovej. Brak oznaczenia daty odbioru decyzji administracyjnej należy uznać za **nieprawidłowość**.

Na podstawie analizy przedłożonych do kontroli wniosków i zgromadzonych dokumentów niezbędnych do ustalenia uprawnienia do świadczeń stwierdzono, że wnioski

te zostały rozpatrzone, a decyzje administracyjne wydane z zachowaniem ustawowych terminów określonych w kodeksie postępowania administracyjnego oraz ustawie o świadczeniach rodzinnych. Przyznane świadczenia wypłacano zgodnie z art. 26 ustawy o świadczeniach rodzinnych tj. terminowo, w okresach miesięcznych na wskazane przez wnioskodawców rachunki bankowe.

Ponadto, Ośrodek we wszystkich skontrolowanych sprawach odstąpił od uzasadnienia decyzji zgodnie z art. 107 § 4 Kodeksu postępowania administracyjnego, gdyż decyzje uwzględniały w całości żądanie strony. Wszystkie skontrolowane wnioski z zakresu świadczeń rodzinnych zostały złożone po wejściu w życie art. 127 § 1a Kodeksu¹⁴, czyli po 12.05.2023 r. Kontrolujący zwrócili uwagę, że decyzje wydawane przez Ośrodek zawierały różne pouczenia. W decyzjach: GOPS 440.12.ZR.2023-24, GOPS 440.15.ZR.2023-24, GOPS 442.7.1.SP.2023, GOPS 442.3.1.SP.2023, GOPS 440.17.1.ZR.2023-24, GOPS 440.43.1.ZR.2023, GOPS 440.36.1.ZR.2023-24, GOPS 440.52.ZR.2023-24, GOPS 440.21.ZR.2023-24, GOPS 441.17.ZP.2023, GOPS 442.9.2.SP.2022, GOPS 442.9.1.SP.2022, GOPS 442.8.1.SP.2022, GOPS 446.5.SR.2023, GOPS 446.4.SR.2023, GOPS 440.20.ZR.2023-24, GOPS.440.83.ZR.2022-23, zawarto pouczenie o prawie do wniesieniu odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Sieradzu za pośrednictwem organu wydającego decyzję, natomiast w pozostałych skontrolowanych sprawach, pouczone, iż stronie przysługuje prawo do wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi z uwagi na fakt, że wydane decyzje są ostateczne. Opisane powyżej działanie Ośrodka polegające na braku jednolitości w stosowanych w decyzjach pouczeniach narusza, w ocenie Kontrolujących, zasady ogólne postępowania administracyjnego opisane w art. 8 i 9 Kodeksu.

W rejestrze złożonych wniosków o przyznanie świadczeń z funduszu alimentacyjnego zarejestrowano 13 wniosków, wszystkie wnioski złożone były w formie papierowej.

Czynności kontrolne przeprowadzono w oparciu o nielosowy dobór próby, czyli sposób oparty na intuicji i wiedzy badacza oraz kryteriach zdroworozsądkowych. W toku kontroli ustalono, że złożone wnioski zawierały informacje wymienione w § 2 rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania, sposobu ustalania dochodu oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach w sprawach o ustalenie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego.

14 dodany ustawą z dnia 26.01.2023 r. (Dz.U. z 2023 r. poz. 803)

Kontroli poddano 10 spraw dotyczących przyznania **świadczeń z funduszu alimentacyjnego** o numerach decyzji:

1. GOPS 451.6.FA.2023-24,	6. GOPS 451.11.FA.2023-24,
2. GOPS 451.7.FA.2023-24,	7. GOPS 451.10.FA.2023-24,
3. GOPS 451.4.FA.2023-24,	8. GOPS 451.3.FA.2023-24,
4. GOPS 451.5.FA.2023-24,	9. GOPS 451.12.FA.2023-24,
5. GOPS 451.9.FA.2023-24	10. GOPS 451.2.FA.2023-24.

Na podstawie analizy przedłożonych do kontroli wniosków i zgromadzonych dokumentów niezbędnych do ustalenia uprawnienia do świadczeń z funduszu alimentacyjnego ustalono, że wnioski te zostały rozpatrzone, a decyzje administracyjne wydane z zachowaniem ustawowych terminów określonych w kodeksie postępowania administracyjnego oraz ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Wnioski o świadczenia z funduszu alimentacyjnego były przyjmowane przez pracowników z kompletem załączników, które zostały określone w Rozporządzeniu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 roku w sprawie sposobu i trybu postępowania, sposobu ustalania dochodu oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach w sprawie o ustalenie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego¹⁵.

W wyniku analizy skontrolowanych spraw z zakresu świadczeń z funduszu alimentacyjnego stwierdzono brak daty odbioru decyzji administracyjnej przez wnioskodawcę w sprawie GOPS 451.4.FA.2023-24 oraz w sprawie GOPS 451.5.FA.2023-24, co jest niezgodne z art. 46 § 1 kodeksu postępowania administracyjnego. Wyjaśnienia Kierownika w tym zakresie są tożsame z tymi dotyczącymi świadczeń rodzinnych. Brak oznaczenia daty odbioru decyzji administracyjnej należy uznać za **nieprawidłowość**.

Ośrodek we wszystkich skontrolowanych sprawach odstąpił od uzasadnienia decyzji zgodnie z art. 107 § 4 Kodeksu postępowania administracyjnego, gdyż decyzje uwzględniały w całości żądanie strony. Wszystkie skontrolowane wnioski z zakresu świadczeń z funduszu alimentacyjnego zostały złożone po 12.05.2023 r. czyli po wejściu w życie art. 127 § 1a Kodeksu¹⁶. Kontrolujący zwrócili uwagę, że decyzje wydawane przez Ośrodek zawierały różne pouczenia. W decyzjach: GOPS 451.9.FA.2023-24, GOPS 451.7.FA.2023-24, GOPS 451.4.FA.2023-24, GOPS 451.10.FA.2023-24, GOPS 451.3.FA.2023-24, GOPS 451.2.FA.2023-24, GOPS 451.5.FA.2023-24, zawarto pouczenie o prawie do

15 (Dz. U. z 2017 r., poz. 1467)

16 dodany ustawą z dnia 26.01.2023 r. (Dz.U. z 2023 r. poz. 803)

wniesienia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Sieradzu za pośrednictwem organu wydającego decyzję, natomiast w pozostałych skontrolowanych sprawach, pouczone, iż stronie przysługuje prawo do wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi z uwagi na fakt, że wydane decyzje są ostateczne. Opisane powyżej działania Ośrodka polegają na braku jednolitości w stosowanych decyzjach pouczeniach narusza, w ocenie Kontrolujących, zasady ogóle postępowania administracyjnego opisane w art. 8 i 9 Kodeksu, powyższe działania należy uznać za **nieprawidłowość**.

W poddanych do kontroli sprawach nie stwierdzono uchybień i nieprawidłowości w zakresie terminowości wypłat świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Kontroli poddano prawidłowość prowadzenia postępowań wobec dłużników alimentacyjnych - zgodnie z przepisami ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz art. 209 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku – Kodeks karny¹⁷, weryfikując 7 postępowań:

1. GOPS 452.79.2023,	5. GOPS 452.134.2023,
2. GOPS 452.81.1.2023,	6. GOPS 452.101.2023,
3. GOPS 452.88.2023,	7. GOPS 8180.12.FA.2010-2011.
4. GOPS 452.80.2023,	

Podczas kontroli spraw dotyczących prowadzenia postępowań wobec dłużników alimentacyjnych ustalono:

- w sprawie GOPS 452.79.2023 – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łubnicach otrzymał 8.09.2023 roku wniosek o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego. Dłużnik alimentacyjny 15.09.2023 roku został wezwany w celu przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego, w/w nie podjął wezwania w terminie. W aktach sprawy znajduje się prawomocna decyzja o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych z 2.02.2021 roku oraz zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa określonego w art. 209 Kodeksu karnego¹⁸ wraz z wnioskiem o ściganie przestępstwa dotyczącego uchylania się od wykonywania obowiązku alimentacyjnego z dnia 2.03.2021 rok. GOPS w Łubnicach wystąpił 16.12.2021 roku o aktywizację zawodową dłużnika alimentacyjnego do Powiatowego Urzędu Pacy w Wieruszowie. Dłużnik nie posiada prawa jazdy.

17 (Dz. U. z 2020 r. poz. 1444 ze zm.)

18 (Dz. U. z 2022r. Poz. 1138 ze zm.)

- w sprawie GOPS 452.81.1.2023 – w aktach sprawy znajduje się prawomocna decyzja o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych z 13.01.2014 roku oraz decyzja starosty o odebraniu prawa jazdy z 13.05.2014 roku. W kontrolowanym okresie od 01.01.2023 do 31.12.2023 nie wpłynął wniosek o przyznanie świadczeń z funduszu alimentacyjnego, jednakże 27.07.2023 roku stawiał się dłużnik alimentacyjny w GOPS i złożył wniosek z prośbą o zwrot prawa jazdy, gdyż jak twierdził ustały przyczyny bezskutecznej egzekucji. W związku z tym, Ośrodek 27.07.2023 roku przeprowadził wywiad alimentacyjny. Z wywiadu wynika, że dłużnik przebywa na rencie chorobowej oraz otrzymuje pomoc od rodziny. Ośrodek 27.07.2023 roku wystąpił z wnioskiem do komornika o podanie informacji o stanie zaległości oraz o wywiązywaniu się w każdym miesiącu ze zobowiązań alimentacyjnych w okresie ostatnich 6 miesięcy. 5.09.2023 roku wpłynęła od komornika informacja o stanie egzekucji i przyczynach bezskuteczności, z której wynika, iż dłużnika alimentacyjnego przez okres ostatnich 6 miesięcy wywiązywał się w każdym miesiącu ze zobowiązań alimentacyjnych w kwocie nie niższej niż 50% kwoty bieżąco ustalonych alimentów. 26.09.2023 wydana została przez Ośrodek decyzja o uchyleniu decyzji uznającej dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych. Zgodnie z art. 5 ust. 7 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów GOPS w Łubnicach 4.10.2023 roku wystąpił do starosty o uchylenie decyzji w sprawie zatrzymania prawa jazdy.

- w sprawie GOPS 452.88.2023 – GOPS w Łubnicach otrzymał 20.09.2023 roku wniosek o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego. Do dłużnika 3.10.2023 roku zostało wysłane wezwanie na wywiad alimentacyjny, w/w nie podjął wezwania w terminie. W aktach sprawy znajduje się prawomocna decyzja o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych z 14.06.2022 roku oraz zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa określonego w art. 209 Kodeksu karnego wraz z wnioskiem o ściganie przestępstwa dotyczącego uchylania się od wykonywania obowiązku alimentacyjnego z dnia 22.07.2022 rok. W odpowiedzi Ośrodek otrzymał Postanowienie z 27.09.2022 roku o umorzeniu dochodzenia wobec braku znamion czynu zabronionego z art. 17§1 Kodeks postępowania karnego.

- w sprawie GOPS 452.80.2023 – Ośrodek otrzymał 31.08.2023 roku wniosek o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego. Do dłużnika 15.09.2023 roku zostało wysłane wezwanie na wywiad alimentacyjny, w/w nie podjął wezwania w terminie. W aktach sprawy znajduje się prawomocna decyzja o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych z 11.05.2021 roku oraz zawiadomienie o popełnieniu

przestępstwa określonego w art. 209 Kodeksu karnego wraz z wnioskiem o ściganie przestępstwa dotyczącego uchylania się od wykonywania obowiązku alimentacyjnego z dnia 14.06.2021 rok. W odpowiedzi Ośrodek otrzymał informację, że do Sądu został przesłany akt oskarżenia. Wniosek o zatrzymanie prawa jazdy dłużnikowi alimentacyjnemu do Starostwa Powiatowego zostało wysłane 09.08.2021 roku.

- w sprawie GOPS 452.134.2023 – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łubnicach otrzymał 16.10.2023 wniosek o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego. Dłużnik w rozmowie telefonicznej został wezwany na wywiad alimentacyjny, który odbył się 6.11.2023 roku. Z wywiadu wynika, że dłużnik przebywa na rencie chorobowej i dokonywane są potrącenia komornicze na rzecz zobowiązań alimentacyjnych. W aktach sprawy znajduje się prawomocna decyzja o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych z 30.01.2012, prawo jazdy odebrane były przed 2012 rokiem.

- w sprawie GOPS 452.101.2023 – dłużnik alimentacyjny 28.02.2024 roku został wezwany na wywiad alimentacyjny. Dłużnik odebrał wezwanie dnia 04.03.2024 rok. Z akt sprawy wynika, że dłużnik alimentacyjny jest zatrudniony i dokonywane są potrącenia komornicze na rzecz zobowiązań alimentacyjnych w wysokości 1200 zł miesięcznie.

- w sprawie GOPS 8180.12.FA.2010-2011 - w aktach sprawy znajduje się prawomocna decyzja o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych z 15.05.2009 roku. Ośrodek został poinformowany 23.05.2023 roku przez komornika, że zakończył postępowanie w sprawie egzekucji z wniosku wierzyciela ponieważ zaległość wraz z odsetkami z tytułu wypłaconego wierzycielowi funduszu alimentacyjnego została 13.03.2023 roku spłacona.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łubnicach zgodnie z art. 8a ust. 1 pkt 1 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, przekazuje do biur informacji gospodarczej dane dotyczące zadłużeń dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Ośrodek w 2022 roku założył konto w Krajowym Rejestrze Zadłużonych¹⁹ co umożliwi wypełnianie obowiązku wynikającego z art. 8a ust. 1 pkt 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, poprzez zamieszczenie informacji, o których mowa w art. 8 ustawy z dnia 6 grudnia 2018 r. o Krajowym Rejestrze Zadłużonych²⁰, w zakresie zobowiązań, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Działania podejmowane wobec dłużników

¹⁹ Dalej KRZ

²⁰ (Dz. U. z 2021 r. poz. 1909)

alimentacyjnych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łubnicach ocenia się **pozytywnie**.

III. Kontrolowanie poprawności danych przekazywanych w sprawozdania rzeczowo-finansowych z zakresu świadczeń rodzinnych zrealizowanych ze środków budżetu państwa oraz budżetów gmin, jak również z realizacji w województwie łódzkim zadań przewidzianych w ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Zweryfikowano rzetelność sporządzanych sprawozdań, przekazywanych za pośrednictwem Centralnej Aplikacji Statystycznej²¹. Skontrolowano sprawozdania rzeczowo – finansowe z realizacji zadań przewidzianych w ustawie o świadczeniach rodzinnych oraz ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów za rok 2023 w oparciu o raporty z systemu dziedzinowego. Weryfikacji danych dokonano na podstawie zestawienia środków zrealizowanych w zakresie świadczeń rodzinnych oraz funduszu alimentacyjnego w okresie od 01.01.2023 roku do 31.12.2023 roku. Skontrolowano sprawozdania rzeczowo – finansowe z realizacji zadań przewidzianych w ustawie o świadczeniach rodzinnych w kolejnych miesiącach II kwartału 2023 r. oraz ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów w kolejnych miesiącach III kwartału 2023 r. w oparciu o raporty z systemu dziedzinowego. Ośrodek przekazał dane dotyczące liczby złożonych do organu wniosków z zakresu świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego, które były zgodne z raportami z systemu dziedzinowego.

IV. Efektywność realizacji zadania w sprawach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego

W okresie od 1 stycznia 2023 roku do 31 grudnia 2023 roku świadczenia rodzinne przyznano 141 decyzjami administracyjnymi wraz z decyzjami zmieniającymi prawo do świadczeń przyznanych wcześniejszymi decyzjami. W okresie kontrolowanym fundusz alimentacyjny przyznano 14 decyzjami administracyjnymi. Świadczenia rodzinne i świadczenia z funduszu alimentacyjnego realizowane są w Ośrodku w formie bezgotówkowej, czyli środki są przekazywane bezpośrednio na konta bankowe wnioskodawców. Ośrodek nie realizował wypłat w formie rzeczowej, ani w formie opłacania usług w zakresie świadczeń rodzinnych.

W okresie kontrolowanym Ośrodek przekazał jeden wniosek do Wojewody Łódzkiego, w celu ustalenia, czy zachodzi koordynacja systemu zabezpieczenia społecznego.

21 Dalej: CAS

Wniosek został rozpatrzony i zakończony wydaniem decyzji odmawiającej prawa do świadczeń.

W kontrolowanym okresie wydano 20 decyzji odmawiających uprawnienia do świadczeń rodzinnych, w stosunku do których wpłynęło 8 odwołań. Wszystkie sprawy zostały przekazane do organu II instancji, który w 7 sprawach uchylił decyzję GOPS w Łubnicach i jednocześnie rozstrzygnął o przyznaniu prawa do świadczenia, natomiast 1 sprawę przekazał do ponownego rozpatrzenia. GOPS przeprowadził kolejne postępowanie administracyjne i ponownie wydał decyzję odmowną. Wnioskodawca ponownie odwołał się od decyzji. Sprawa została przekazana do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Sieradzu, który wydał decyzję na korzyść strony (ze względu na rezygnację z zatrudnienia przez osobę sprawującą opiekę).

Z zakresu realizacji świadczeń z funduszu alimentacyjnego w 2023 roku Ośrodek nie wydał żadnej decyzji odmawiającej prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego.

W okresie kontrolowanym do GOPS w Łubnicach nie wpłynęła żadna skarga na postępowania prowadzone przez organ w zakresie świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Na podstawie dokonanych ustaleń, prowadzone przez Wójta Gminy Łubnice postępowania administracyjne w sprawie o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych oraz w sprawach o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego ocenia się **pozytywnie z nieprawidłowościami**, natomiast prowadzenie postępowań wobec dłużników alimentacyjnych ocenia się **pozytywnie**.

Za uchybienia i nieprawidłowości stwierdzone podczas kontroli odpowiada Kierownik Ośrodka i pracownik realizujący kontrolowane zadanie.

Do projektu wystąpienia pokontrolnego z 11 kwietnia 2024 roku nie wniesiono zastrzeżeń.

Działając na podstawie art. 47 ustawy z 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej, przekazuję Panu Wójtowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

W związku ze stwierdzonymi podczas kontroli **uchybieniami i nieprawidłowościami** głównie w obszarze stosowania przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego, zalecam podjęcie skutecznych działań w zakresie:

- 1) prawidłowego wskazywania podstawy prawnej podejmowanych decyzji administracyjnych; podstawa prawna decyzji administracyjnej (art. 107 § 1 pkt

4 k.p.a.) musi być powołana dokładnie, tj. ze wskazaniem mających zastosowanie w danej sprawie przepisów zarówno prawa formalnego jak i materialnego²²;

- 2) prawidłowego doręczania wydawanych decyzji administracyjnych ze szczególnym uwzględnieniem daty dokonania tej czynności; jednym z podstawowych wymogów każdej czynności procesowej jest jej dokonanie w określonym terminie. Wobec tego, zalecam również wystąpienie na piśmie do Naczelnika placówki pocztowej, za pośrednictwem której doręczane są decyzje administracyjne, o podjęcie działań w celu potwierdzenia - zapisywania przez doręczycieli daty doręczania przesyłek;
- 3) prawidłowego wskazywania pouczeń w wydawanych decyzjach administracyjnych²³; pouczenie jest bowiem bardzo ważną instytucją prawa administracyjnego stanowiącą wyraz realizacji m.in. zasady pogłębiania zaufania (art. 8 k.p.a.) oraz zasady udzielania informacji (art. 9 k.p.a.) na każdym etapie postępowania, jak również obligatoryjnym elementem każdej decyzji i postanowienia. Pouczenia stanowią na gruncie k.p.a. ważny element realizacji zasady czynnego udziału strony w postępowaniu.

Zgodnie z art. 48 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Jednocześnie informuję, że na podstawie art. 49 ww. ustawy, należy poinformować Kierownika jednostki kontrolującej o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

Informacje w powyższym zakresie należy przekazać w terminie **30 dni** od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia do Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi (ul. Żeromskiego 87, 90-502 Łódź) za pośrednictwem Elektronicznej Skrzynki Podawczej ePUAP: /lodzuw/skrytka wskazując w treści pisma znak sprawy: **RPS-I.431.3.2024**.

Z up. WOJEWODY ŁÓDZKIEGO

Anetta Chlebicka
**Dyrektor Wydziału Rodziny i Polityki
Społecznej**

(podpisano elektronicznie)

²² Vide: wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z 13 kwietnia 2022 r., sygn. akt III OSK 4530/21

²³ Vide: wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z 21 września 2021 r., sygn. akt I OSK 4339/18